

Hizmetler ve Finans Sektörü

Aylık Bülten

MUSIAD

EKİM 2025

SAYI 3

» **Toplam ciro yıllık %38,8 arttı**

» **Hazine ve Maliye Bakanlığı, Kuruluş Gözetimli Analiz Sistemini (KURGAN) uygulamaya soktu.**

» **TCMB ile BAE Merkez Bankası 3 anlaşma imzaladı!
Swap anlaşması yapıldı**

» **Ekim 2025 kira artış oranı yüzde 38,36 oldu**

Para Politikası ve Finansal Düzenlemeler

Yurt İçi Üretici Fiyat Endeksi, Eylül 2025

Yurt İçi Üretici Fiyat Endeksi (Yİ-ÜFE) yıllık %26,59 arttı, aylık %2,52 arttı

Yİ-ÜFE (2003=100) 2025 yılı Eylül ayında bir önceki aya göre %2,52 artış, bir önceki yılın aralık ayına göre %23,66 artış, bir önceki yılın aynı ayına göre %26,59 artış ve on iki aylık ortalamalara göre %25,83 artış gösterdi.

Ekonomik güven endeksi ağustos ayında 97,9 iken, Eylül ayında %0,1 oranında artarak 98,0 değerini aldı.

Toplam ciro yıllık %38,8 arttı

Sanayi, inşaat, ticaret ve hizmet sektörleri toplamında ciro endeksi (2021=100), 2025 yılı temmuz ayında yıllık %38,8 arttı.

06 Eylül 2025 Tarihli ve 33009 Sayılı Resmî Gazete 'de yayınlanarak aşağıda belirtilen hususlarda değişiklik yapılmıştır.

- 492 sayılı harçlar kanununa bağlı tarifelerde yer alan maktu harç tutarlarının yeniden belirlenmesine karar verilmiştir.
- 488 sayılı damga Vergisi kanununda yer alan bazı kağıtlara ilişkin, maktu vergi tutarlarının yeniden belirlenmesi karar verildi.
- Sermaye Piyasası Kurulu (SPK), 7 sermaye artırımına ve 11 borçlanma aracı ihraç başvurusuna onay verdi.
- Türkiye Varlık Fonu'nun (TVF), 1 milyar doları tutarlı yeni Eurobond ihracına yaklaşık 10 milyar dolarlık talep geldi.
- Türkiye'nin resmi ihracat destek kuruluşu Türk Eximbank, ihracatçılara yeni finansman imkânları sağlamak amacıyla Suudi Arabistan'ın ihracat destek kuruluşu Saudi Exim Bank ile bir finansman anlaşması imzaladı.
- Cumhurbaşkanı kararıyla; Yat, gemi ve teknelere yüzde 8 Özel Tüketim Vergisi (ÖTV) getirildi. Daha önce ÖTV %0 idi.

Orta Vadeli Program Resmî Gazete 'de yayımlandı: Büyüme, istihdam ve enflasyonla mücadele öne çıkıyor

Türkiye ekonomisinin 3 yıllık hedef ve politikalarının yer aldığı Orta Vadeli Program'ın (OVP) onaylanmasına ilişkin Cumhurbaşkanı Kararı, Resmî Gazetede yayınlandı. Program, sürdürülebilir büyüme, istihdam artışı ve enflasyonla mücadele başta olmak üzere makroekonomik istikrarı güçlendirmeye yönelik politika ve reformları içeriyor.

Büyüme için bu yıl gerçekleşme tahmini yüzde 3,3 oldu. Ekonominin 2026 'da yüzde 3,8, 2027 'de yüzde 4,3, 2028 'de ise yüzde 5 büyüyeceği öngörüldü.

Hizmet ihracatına ilişkin Ocak-Temmuz 2025 verileri açıklanmıştır. TCMB verileri çerçevesinde Ocak-Temmuz 2025 döneminde, bir önceki yılın aynı dönemine kıyasla %3,62 artışla yaklaşık 64,7 milyar dolar tutarında hizmet ihracatı gerçekleştirilmiştir.

Hazine ve Maliye Bakanlığı, Kuruluş Gözetimli Analiz Sistemini (KURGAN) uygulamaya soktu.

KURGAN (Kuruluş Gözetimli Analiz Sistemi), Hazine ve Maliye Bakanlığı Vergi Denetim Kurulu tarafından geliştirilen ve 1 Ekim 2025 itibarıyla uygulamaya alınan yeni bir risk analiz ve denetim sistemidir. Bu sistem, mükelleflerin ve işletmelerin tüm işlemlerini;

* E-faturalar, e-defterler, banka hareketleri, lojistik veriler, ticari sözleşmeler ve dijital kayıtlar üzerinden anlık olarak inceleyerek,

* Risk puanı oluşturur ve olası sahte belge kullanımını en erken aşamada tespit etmeyi amaçlar. 1 Ekim'den itibaren sahte belge kullananlar doğrudan vergi kaçakçılığı kapsamında işlem görecektir!

09.09.2025 tarihinden itibaren uygulanmak üzere yurtdışı çıkış harcı 1.000 TL olarak belirlenmiştir.

Gram altının aylık-yıllık performansı

Eylül ayının ilk gününe göre gram altın 576,04 TL artarak yüzde 12,53 değer kazandı.Yılbaşı başlangıç değerine (2,994.70 TL) göre gram altın 2.179,6 lira artarak yüzde 72,78 oranında değer kazandı.

Gram altın son bir yıla göre ise; 2,895.74 liradan 5,174.30 liraya yükselerek değer yüzde 78,69 değer kazancı yaşadı.

TCMB ile BAE Merkez Bankası 3 anlaşma imzaladı! Swap anlaşması yapıldı

TCMB ile BAE Merkez Bankası, iki ülke arasındaki finansal iş birliğini artırmak, ticari ve ekonomik ilişkileri geliştirmek amacıyla üç anlaşma imzaladı. Anlaşmalar kapsamında, Türk lirası (TRY) ile BAE dirhemi (AED) arasında 198 milyar TL ve 18 milyar AED tutarında ikili para takası (swap) anlaşması yapıldı.

Türkiye'de banka şube sayısı azalıyor, ATM sayısı artıyor

Haziran 2025 itibarıyla Türkiye'de faaliyet gösteren 67 bankanın toplam şube sayısı 10 bin 822'ye gerilerken, ATM sayısı 55 bin 259'a yükseldi. En geniş şube ağı 1773 şube ile Ziraat Bankası'nda bulunuyor. Sektörde toplam 210 bini aşkın kişi istihdam ediliyor.

Sigortacılık teknoloji odaklı modellere yatırım yapıyor

Türkiye Sigorta Birliği'nin (TSB) düzenlediği 4.Uluslararası Sigorta Zirvesi'nde bu yıl ana tema dijitalleşme oldu. TSB Başkanı Uğur Gülen, teknoloji odaklı sigortacılık modellerine yatırımın geleceğin sigorta sektörünü şekillendireceğini belirterek, "2024'te 81 milyardan fazla veri işleyen sektör, günde ortalama 348 binden fazla poliçe üretti" dedi.

Türk dünyası sigorta alan buluşma

Türk Dünyası Sigorta Birliği, Azerbaycan'ın kültür başkenti Şuşa'da düzenlenen ilk Genel Kurul toplantısıyla resmen faaliyete geçti. Üye ülkeler, sigortacılıkta güçlü iş birliği için tarihi bir adım atarken, TSB Başkanı Uğur Gülen, "Sektörümüz, yatırım, birleşme ve satın almalarla büyüyecek" dedi.

İstihdam artırıyor

Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı Vedat Işıkhan, İŞKUR'un 2025'in ilk 8 ayında 1 milyon 19 bin 646 kişinin işe yerleştirilmesine aracılık ettiğini açıkladı.

Merkez Bankası, Resmi Gazete'de yayımlanan tebliğ ile reeskont ve avans işlemlerindeki faiz oranlarını güncelledi.

Tebliğe göre; vadesine en çok 3 ay kalan senetler karşılığında yapılacak reeskont işlemlerinde uygulanacak iskonto faiz oranı yıllık yüzde 41,25, avans işlemlerinde uygulanacak faiz oranı ise yıllık yüzde 42,25 olarak tespit edildi.

Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası, politika faizini yüzde 43'ten yüzde 40,5'e çektiği PPK toplantısının özetinde, eylül ayında hizmet ve gıda fiyatlarının enflasyona yukarı yönlü baskı yaptığına dikkat çekti. Kurul, fiyat istikrarı sağlanana kadar sıkı para politikasının talep, kur ve beklenti kanalları üzerinden dezenflasyon sürecini güçlendireceğini vurguladı.

Ekim 2025 kira artış oranı yüzde 38,36 oldu

Türkiye İstatistik Kurumu'nun (TÜİK) eylül ayı enflasyon rakamlarını açıklanmasının ardından ekim 2025 kira artış oranı da belli olmuş oldu. Enflasyon (TÜFE) rakamlarının on iki aylık ortalaması baz alınarak belirlenen kira artış oranı ekim ayı için yüzde 38,36 olarak gerçekleşti.

TCMB'den enflasyon beklentileri analizi: Yüksek enflasyonda farklılaşıyor, dezenflasyonda yakınsama görülüyor

Merkez Bankası'nın yayımladığı ekonomi notuna göre, firmaların enflasyon beklentileri yüksek enflasyon dönemlerinde önemli ölçüde farklılaşırken, dezenflasyon sürecinde yeniden yakınsıyor. Çalışma, belirsizliğin azalmasıyla birlikte tahminlerin TCMB hedefleriyle daha uyumlu hale geldiğini ortaya koyuyor.

Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği (TOBB), ağustos ayına ilişkin açılan ve kapanan şirket sayılarını açıkladı. Açıklanan verilere göre, 2025'in ilk 8 ayında kurulan şirket sayısı, geçen yılın aynı dönemine göre yüzde 0,6 azaldı. Öte yandan, 2025 yılında toplam 72 bin 488 şirket ve kooperatif kuruldu.

Resmi Gazete’de yayımlandı: Takvim belli oldu! 5 milyon TL ve üzeri vergi borcu olan mükellefler açıklanacak

Hazine ve Maliye Bakanlığı Gelir İdaresi Başkanlığı (GİB), yüksek vergi borcu bulunan mükelleflerin isimlerinin açıklanmasına ilişkin takvimi Resmî Gazete’de duyurdu. Yayımlanan tebliğe göre, her bir vergi dairesine 5 milyon TL ve üzeri borcu ya da kesinleşmiş cezası olanların listesi önce vergi dairelerinin ilan panolarında yer alacak. Ardından Gelir İdaresi Başkanlığı’nın internet sitesinde yayımlanacak.

Merkez Bankası, POS komisyon oranlarını kredi kartı ve banka kartı için ayırtırdı. Böylelikle komisyon oranı banka kartı için yüzde 3,56’dan yüzde 1,04’e düşürüldü.

Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan, kooperatifçiliği güçlendirecek yeni destek paketini açıkladı: Kooperatiflere 3 milyar TL’ye kadar kredi imkânı sağlanacak. Hükümet, 2025–2029 Kooperatifçilik Strateji ve Eylem Planı ile hibe, kredi ve mevzuat düzenlemeleriyle kooperatiflerin finansal kapasitesini artırmayı hedefliyor. Ayrıca kadın ve genç kooperatiflerine özel indirimler ve kolaylıklar getirilecek.

Türkiye Varlık Fonu dünyada ilk 10’a girdi

Türkiye Varlık Fonu (TVF), 2024 yılını 360 milyar dolar büyüklükle kapattı. Global Sovereign Wealth Funds’ın analizine göre; TVF, Abu Dhabi merkezli Mubadala’yı geride bırakarak küresel ölçekte ilk kez en üst sıralarda yer aldı.

Ticaret Bakanlığı 8 ayda 1,87 milyar TL ceza kesti

Ticaret Bakanlığı, 2025 yılının Ocak-Ağustos döneminde yürütülen denetimler kapsamında toplam 1,87 milyar TL idari para cezası uyguladı. Fahiş fiyat, stokçuluk, tüketicinin korunması, reklam, emlak ve otomotiv gibi alanlarda 372 bin firma ve 23,2 milyon ürün denetlendi. Bakanlık, enflasyon ve haksız ticari uygulamalarla mücadelede kararlılıkla hareket edildiğini vurguladı.

Vatandaş karta yüklendi! Kredi kartları 1 milyardan fazla işlem ile kartlı işlemlerin lokomotif oldu

Bankalararası Kart Merkezi (BKM), 2025 yılı ağustos ayına ilişkin kartlı ödeme verilerini açıkladı. BKM verilerine göre, ağustos ayında kredi kartı ödemeleri 1,81 trilyon TL’ye ulaştı. Geçen yılın aynı dönemine göre yüzde 52 artış kaydedilen kredi kartı ödemeleri, toplam kartlı ödemelerin en büyük payını oluşturdu. 1 milyardan fazla işlem kredi kartlarıyla yapılırken, kredi kartı adedi 138 milyona çıktı. İnternette yapılan ödemeler yıllık bazda yüzde 58 artışla 654,3 milyar TL’ye çıktı. Ayrıca temassız işlemler öne çıkarak mağaza içi her 5 ödemenin 4’ünü oluşturdu.

Ziraat Katılım halka arz sürecini başlattı: SPK’ye resmi başvuru yapıldı

Ziraat Katılım Bankası, halka arz için kayıtlı sermaye sistemine geçiş ve esas sözleşme değişikliği amacıyla Sermaye Piyasası Kuruluna başvurdu. Sermaye artırım yöntemiyle planlanan halka arzda mevcut ortaklardan pay satışı yapılmayacak.

EPDK'dan akaryakıt promosyonları kararı: 1 Nisan 2026'da yürürlüğe girecek

EPDK, petrol ve LPG piyasalarında promosyon uygulamalarına ilişkin kararında değişikliğe gitti. Buna göre, tüketicilere ücretsiz veya indirimli akaryakıt ya da otogaz LPG seçeneği sunulması şartıyla farklı finansal promosyon imkanları tanınabilecek. Düzenleme 1 Nisan 2026'da yürürlüğe girecek.

Bakanlıktan özel kreş ve gündüz bakımevleri desteklerine ilişkin açıklama

Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı, Bakanlık denetiminde faaliyet gösteren özel kreş, gündüz bakımevleri ve çocuk kulüplerinin devlet tarafından sağlanan çeşitli teşvik ve desteklerden yararlanabildiğini duyurdu. Bu kapsamda kuruluşların ilk olarak Yatırım Teşvik Belgesi (YTB) almaları gerekiyor. Bu belgeyi alanlar vergi indirimi ve KDV muafiyeti avantajı sağlıyor.

Küresel servet raporu açıklandı: Türkiye kişi başı servette kaçınıcı sırada?

Allianz'ın 2025 Küresel Varlık Raporu'na göre, 2024 yılında küresel hane halklarının finansal varlıkları yüzde 8,7 artarak rekor kırdı. Türkiye'de ise brüt varlıklar yüzde 45,8 yükselse de yüksek enflasyon nedeniyle reel olarak yüzde 8 geriledi. Türkiye, kişi başı servette 46. sırada kalırken tasarruf davranışıyla Almanya'ya benzetildi.

Munzam zararlar ilgili Anayasa Mahkemesi (AYM) kararı:

AYM, alacağın geç ödenmesi nedeniyle enflasyon karşısında değer kaybına uğradığı durumlarda açılan munzam zarar davaları yönünden önemli bir karara imza attı. AYM, munzam zarar davaları yönünden yerleşik bir içtihat bulunmadığından bahisle bu davaların etkili bir başvuru yolu olmadığına karar verdi. Ayrıca bu durumun, gereken yapısal sorunların kanuni düzenleme ile çözülmesi amacıyla TBMM'ye bildirilmesine ve benzer nitelikteki bireysel başvuruların incelenmesinin ertelenmesine karar verildi.

HİZMETLER ve FİNANS

Sektör Kurulu Aylık Bülteni

MÜSİAD Hizmetler ve Finans Sektörü Bülteni, hizmetler sektörü, finansal piyasalar, sigortacılık, katılım finansı, dijital bankacılık ve ilgili alanlardaki gelişmeler hakkında kamuoyunu bilgilendirmek amacıyla hazırlanmıştır. Bültende yer alan tüm veriler, MÜSİAD Hizmetler ve Finans Sektör Kurulu üyeleri tarafından güvenilir olduğuna inanılan kaynaklardan derlenmiştir. Ancak, aktarılan bilgi ve verilerin mutlak doğruluğu garanti edilmemektedir. Bu bülten, herhangi bir yatırım, ticari işlem veya finansal karar için dayanak oluşturma amacı taşımaz. İçeriğin kullanımı sonucu doğabilecek doğrudan ya da dolaylı zararlardan MÜSİAD ve Hizmetler ve Finans Sektör Kurulu üyeleri sorumlu tutulamaz. Bülten içeriği önceden haber verilmeksizin değiştirilebilir.

Ataköy 7-8-9-10 Mh. Çobançeşme E5 Yanyol Cd.
No:4, Bakırköy / İstanbul musiad@musiad.org.tr
T: +90 (212) 395 00 00
F: +90 (212) 395 00 01